

DE TIJD

09:22 - 19 augustus 2011

Risico's en opportuniteiten Column

Door Pascal Delwit

Na het nachtelijke akkoord van 21 op 22 juli om de politieke discussies half augustus te hervatten, is het formatieoverleg eindelijk herbegonnen. Veertien maanden na de verkiezingen, is dat het minste wat men mag verwachten, zelfs als objectief gezien de politieke situatie erg moeilijk ligt.

Bij de vele politieke partijen die betrokken zijn bij deze onderhandelingen zijn er twee die meer (of toch veel) te verliezen hebben: CD&V en de MR. Zij staan ook het meest tegenover elkaar.

Deze voorstelling stoelt op een zekere anticipatie: CD&V neemt een groot risico door zich 'los te rukken' van de NVA en de MR wordt geconfronteerd met de onverzettelijkheid van het FDF in het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV).

Bovendien heeft zowel CD&V als de MR een nieuwe voorzitter, Wouter Beke en Charles Michel, die er alles zullen aan doen om hun politieke gezag te vestigen.

Het is zeker dat CD&V en de MR het verst uit elkaar liggen als het gaat om de splitsing van BHV, maar dat is niet noodzakelijk zo voor de andere belangrijke dossiers van deze onderhandelingen, zoals de staatshervorming, de financieringswet en de sociaaleconomische dossiers. Wel is het zo dat de risico's en de opportuniteiten niet echt dezelfde zijn voor de Vlaamse christendemocraten als voor de Franstaligen hervormingsgezinden. Om een financiële uitdrukking te gebruiken: na het politieke toneel in de 20ste eeuw te hebben gedomineerd, is het systeemrisico voor CD&V bijna-existentieel. Maar de opportuniteit ligt in het feit dat CD&V kiezers van de N-VA kan recupereren die verleid waren door het standpunt over BHV.

De risico's en opportuniteiten van de MR zijn minder dwingend. Het dossier-BHV vormt zeker een delicaat punt in de liberale familie, maar de MR wordt niet geconfronteerd met een existentiële crisis. Bij de MR is het ook minder zeker dat de partij het in 2010 verloren gegane deel van het electoraat kan terugwinnen.

Het zijn niet alleen CD&V en de MR die veel te verliezen (of te winnen) hebben bij deze moeilijke onderhandelingen. De PS en in mindere mate de sp.a moeten het hoofd bieden aan een gezamenlijk vakbondsfront dat zich verzet tegen het economische en sociale luik van de nota van formateur Elio Di Rupo. Open VLD van zijn kant, moet opnieuw een plaats zoeken in het erg gefragmenteerde Vlaamse politieke landschap. Tussen de Vlaamse liberalen en de Franstalige PS dreigen daarom harde discussies over de begroting en de economische en fiscale maatregelen.

De conclusie is dat het minder gaat om het evenwicht tussen de risico's en de opportuniteiten van CD&V en de MR aan de ene kant en die van de andere zes partijen aan de andere kant, maar wel om het interne evenwicht bij alle partijen die aan de discussie deelnemen. Maar de positie van CD&V en de MR lijkt in elk geval het kwetsbaarst.